

OHJE VASTAAVILLE TYÖNJOHTAJILLE ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA VARTEN (KÄYTTÖÖNOTTOTARKASTUS TAI LOPPUTARKASTUS)

Erityinen palotarkastus, joka perustuu PELASTUSLAIN 35§:n 2 ja 3 momenttiin ja pelastusasetuksen 9 ja 15§, on rakennustyömaalla ennen rakennuksen käyttöönottotarkastusta tai käyttöönottotarkastuksen (tai lopputarkastuksen) yhteydessä suoritettava palotarkastus.

Erityisen palotarkastuksen suorittaa pelastusviranomainen. Käyttöönottotarkastuksen (lopputarkastuksen) suorittaa rakennusvalvontaviranomainen.

Tarkastuksilla on oltava käytettävissä kaikki edellytetyt viranomaisen leimaamat lupa-asiakirjat, mukaan lukien palotekninen suunnitelma, palotekninen selvitys tai muistio.

Huom! Kaikki rakennuslupaan liittyvät muutokset tulisi hoitaa kohteen pääsuunnittelijan kautta, joka varmistaa muutoksen aiheuttamat toimenpiteet viranomaisilta (esim. muutokset). Tällä menettelytavalla varmistetaan siitä, että ainakaan muutostyöt eivät tule olemaan käyttöönoton esteenä.

Erityinen palotarkastus on tilattava Etelä-Savon pelastuslaitokselta viimeistään kaksi viikkoa ennen aiottua tarkastusajankohtaa. Tarvittaessa ajan voi peruuttaa tai siirtää mikäli projekti viivästyy. Palotarkastajien tarkemmat yhteystiedot löytyvät Etelä-Savon pelastuslaitoksen internet-sivuilta paloasemittain jaoteltuna. Tarkastuksessa on oltava paikalla vastaava työnjohtaja ja hänen tarpeelliseksi katsomansa muut henkilöt (esim. iv- tai sähkötyönjohtajat).

ENNEN ERITYISTÄ PALOTARKASTUSTA TULEE SEURAAVIEN ASIOIDEN OLLA KUNNOSSA:

Yleistä

- Rakennusluvan mahdolliset ehdot on luettu ja ehtojen mukaiset toimenpiteet on suoritettu.
- Koko kiinteistö rakennuksineen ja piha-alueineen on siinä kunnossa, että se on käyttäjille turvallinen ja siisti.
- Riittävän suuret ja helposti havaittavat osoitenumerot (mielellään valaistut) on asennettu näkyvälle paikalle, mahdolliset opastaulut on asennettu paikoilleen.

Pelastustiet

- Pelastusajoneuvojen reitit (pelastustie) ovat valmiit ja käyttökunnossa, tarvittaessa on suoritettu koeajo (esim. ahdas nosto- tai kääntöpaikka).
- Viralliset rakennuslupakuviin merkityt pelastustiet ja nostopaikat on mitoitettu oikein, opastettu liikennemerkkein sekä lisäksi kuvattu mahdollisessa kiinteistön opastaulussa.
- Virallisen pelastustien omaaviin kohteisiin on asennettu porrashuoneisiin laminoidut pelastustiepiirroksia.

Rakenteet

- Tyyppihyväksytyistä, CE-merkityistä tms. palotekniikkaan liittyvistä rakennusosista on esitettävä valmistajan tyyppihyväksyntä tms. dokumentit.
- Määräyksistä ja tyyppihyväksynnöistä poikkeavista pintamateriaaleista, palo-ovista ja paloikkunoista karmeineen, palonsuojauksista yms. on olemassa tarvittavat todistukset ja viranomaishyväksynät.
- Palo-osastoitavat rakenteet on tehty suunnitelmien mukaisesti ja läpiviennit on tiivistetty asianmukaisesti umpeen esim. ko. rakenteeseen soveltuvalla palomassalla. Palo-ovien, -luukkujen sekä -ikkunoiden karmien kiinnitykseen ja tiivistykseen on käytetty eristettä joka soveltuu käytettäväksi kyseisen palo-osastoitavan rakennusosan palonkestoluokkaan. Palokatkojen tarkastuksesta on laadittu erillinen tarkastuspöytäkirja.
- Palo-ovet ja -luukut ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia, automaattiset palo-ovet ovat toimintakuntoiset.
- Iv-kanavat on paloeristetty ja palopellit ym. palonrajoittimet on asennettu paikoilleen rakennusvalvontaviranomaisella hyväksytyn iv-suunnitelman mukaisesti. Savukaasujen leviämisen rajoittamisesta on huolehdittu majoitushuoneiden välillä. IV-hätäseis-painike on asennettu ja rasian kannessa on merkintä IV-hätäseis. Palopeltien koekäytön määrävälit sekä iv-kanavien nuohousvälit on merkitty rakennuksen huoltokirjaan.
- Palo-ovien toimivuudesta, läpivientien tiiveydestä sekä iv-laitteiston paloturvallisuuteen liittyvien asennusten tarkastamisesta tulee olla ko. töistä vastaavan työnjohtajan päivämä ja allekirjoittama tarkastuspöytäkirja.

Uloskäytävät

- Uloskäytävät täyttävät rakennusluvan mukaiset vaatimukset mm. pintakerrosten, leveyden ja korkeuden osalta.

- Poistumistieovien lukitus on toteutettu siten, että kulku avaimetta on mahdollista (Huom! myös sähkökatkosten aikana). Vaihtoehtoisista järjestelyistä on oltava paikallisen pelastusviranomaisen hyväksyntä. Mahdollinen lukitussuunnitelma on hyväksytty pelastusviranomaisella (yleensä jos poistuminen tapahtuu jonkun toisen hallitseman tilan kautta).
- Uloskäytävien kaapeliaseennukset yms. täyttävät voimassa olevat määräykset.
- Uloskäytävät ovat kulkukelpoisia, niissä ei säilytetä mitään tavaraa ja ne ovat opastettuja ulos asti.
- Sisäiset kulkuvälylät on suurissa myymälätiloissa hyväksytty viranomaisilla ja ne erottuvat muusta lattiasta esim. väriykseltään ja / tai materiaaliltaan tai on muulla tavoin selkeästi merkitty.
- Rakennusluvassa vaadittu uloskäytävän ylipaineistuslaitteisto on asennettu pelastusviranomaisilla hyväksytettyjen suunnitelmien mukaisesti ja laitteiston toimintakunto sekä varavoima on testattu. Ylipaineistusjärjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönototarkastuspöytäkirja. Ylipaineistuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Merkki- ja turvavalaisuus, poistumistieopasteet

- Merkki- ja turvavalaisuusjärjestelmä on toimintakuntoinen ja toteutettu pelastusviranomaisen hyväksymän suunnitelman mukaisesti.
- Järjestelmän testauksesta on laadittu asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönototarkastuspöytäkirja.
- Keskukselta löytyy esitetyt testauspäiväkirja ja järjestelmälle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Automaattinen paloilmoitin

- Automaattisen paloilmoittimen toteutusraportti on laadittu ja hyväksytty pelastusviranomaisella.
- Automaattisen paloilmoittimen hätäkeskussopimus on tehty.
- Automaattiselle paloilmoitinlaitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta (ent. käyttöönototarkastus) ja laitteistolle on suoritettu käyttöönototarkastus (ent. varmennustarkastus) tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastuslaitoksen laatimassa käyttöönototarkastusraportissa mainitut puutteet on korjattu ja korjaustöiden suorittamisesta on laadittu asennustöistä vastaavan työnjohtajan allekirjoittama raportti.
- Palokunnan avainsäilön (putkilukon) pesä on asennettu paikoilleen ja putkilukkoon tulevat kiinteistön avaimet ovat valmiina (pelastusviranomaisen asettaa putkilukon paikalleen erityisen palotarkastuksen yhteydessä). Putkilukon paikka sovittava pelastuslaitoksen kanssa erikseen.
- Automaattiselle paloilmoitinlaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Automaattisen paloilmoitinlaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.
- Kiinteistölle on laadittu kohdekortti liitekuvineen sähköisessä muodossa (tarvittaessa) ja se on hyväksytty etukäteen pelastusviranomaisella. Tulostettu kohdekortti on toimitettu paloilmoitinkaappiin.

Automaattinen sammutuslaitteisto (pois lukien omaehtoiset sammutuslaitteistot, esim. pientalot)

- Automaattisen sammutuslaitteiston suunnittelun perusteet on toimitettu pelastusviranomaiselle hyvissä ajoin ennen asennustöiden aloittamista. Oleellista on esittää pelastuslaitokselle vesilähteen luokka ja riittävyys.
- Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu asennustodistus asennusliikkeen toimesta ja laitteistolle on suoritettu käyttöönototarkastus tarkastuslaitoksen toimesta. Tarkastusten tulos on sellainen että kiinteistö voidaan ottaa käyttöön.
- Automaattiselle sammutuslaitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Automaattisen sammutuslaitteiston tulevat käyttäjät on nimetty ja koulutettu.

Savunpoistolaitteisto

- Kiinteistön savunpoistolaitteet ovat toimintakuntoiset ja toteutettu pelastusviranomaisella hyväksytyn savunpoitusuunnitelman mukaisesti.
- Osastoidun porrashuoneen (esim. kerrostaloissa) savunpoistoluukku tai -ikkuna on alasaranoitu ja ulospäin aukeava ja se on avattavissa rakennuksen sisääntulotasolta.
- Savulohkot on toteutettu ja savulohkorakenteet on tehty esim. standardin SFS-EN 12101-1 mukaan.
- Savunpoiston laukaisupisteet sekä keskus on varustettu tarvittavilla opastekilvillä.
- Laminoidut savunpoistokaaviot sekä pelastuslaitoksen laukaisuohjeet on laadittu ja asennettu paikoilleen.
- Savunpoistolaitteiston virransaanti sähkökatkostatilanteessa on varmistettu.

- Koneellisista savunpoistopuhaltimista on suoritettu virtausmittaus imupisteestä ja tästä on laadittu pöytäkirja, josta ilmenee toteutuma suhteessa suunnitelmaan.
- Järjestelmälle on suoritettu koelaukaisu ja varavoimajärjestelmä on testattu ja testauksista on laadittu savunpoistolaitteiston asennuksesta vastaavan työnjohtajan päiväämä ja allekirjoittama käyttöönototarkastuspöytäkirja.
- Laitteistolle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.

Palovaroitinjärjestelmä, palovaroittimet

- Palovaroitinjärjestelmästä on laadittu asennustodistus, käyttöönottopöytäkirja, käyttöohjeet, suojausaluekartta sekä huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Asuintiloihin on asennettu sähköverkkoon kytketyt palovaroittimet määräysten mukaan
- Varoittimet on sijoitettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Alkusammutuskalusto

- Alkusammutusvälineet ovat paikallaan ja selkeästi opastettuja. Liedet on varustettu sammutuspeitteellä (suositus).
- Pikapalopostien toimintakunto on varmistettu ja testauksesta on laadittu pöytäkirja.
- Mahdollinen vakituinen tulityöpaikka on varustettu vaadittavalla alkusammutuskalustolla.
- Alkusammutuskaluston huolto- ja tarkastusvälit on merkitty kiinteistön huoltokirjaan.

Väestönsuoja

- Väestönsuoja on toteutettu viranomaisilla hyväksytyt suunnitelmien mukaisesti.
- Märkätilojen laatoitusten kiinnityslaastit, saumaaineet ja laatat ovat väestönsuojaan soveltuvia (tärähdyksen ja paineaallon kestäviä) tai laatoitus on tehty helposti purettaviin levyrakenteisiin.
- Mahdolliset kiinteät lattiamatot on kiinnitetty pisteliimauksella tai teippaamalla.
- Väestönsuojan puhelinyhteys on tilattu ajoissa (Huom. operaattorien toimitusaika!) ja varattu ja kytketty puhelinnumero, joka on merkitty pistokerasian kanteen. Antennin toimivuus on testattu.
- Väestönsuojan laitteet ja varusteet ovat paikallaan ja asennettuina. Väestönsuojan opastetarrat on kiinnitetty.
- Väestönsuojan tiiveys- ja painekoe on suoritettu. Tiiveyskoekesta ja käyttöönototarkastuksesta on laadittu asianmukaiset pöytäkirjat.
- Suojaan on hankittu vesiletkua ja pikaliitin varavesiastioiden täyttöä varten sekä puhelinpistokeeseen sopiva puhelinlaite tai vaihtoehtoisesti muuntoadapteri. Käyttöohjeisiin on lisätty tarvittavat purkuohjeet tapauskohtaisen tarpeen mukaan (esim. palovillan poisto ylipaineventtiilistä, väliseinän purku sähkö- ja putkiasennusten osalta, jne.).

Lämmitysjärjestelmät

- Öljylämmityslaitteistosta löytyy Tukesin valtuuttaman öljypoltinasennusliikkeen asennustodistus. Pelastusviranomaisen on tarkastettava öljylämmityslaitteisto, jonka säiliön tai säiliöiden yhteistilavuus on alle 200m³, 3 kk:n kuluessa laitteiston valmistumisesta ja käyttöön ottamisesta.
- Uudet maahan upotettavat öljysäiliöt on tarkastettu pelastusviranomaisen toimesta ennen täyttöä.
- Kiinteää polttoainetta käyttävät tulisijat, lämmityskattilat ja niihin liittyvät syöttöjärjestelmät on asennettu valmistajien ohjeiden mukaisesti ja niiden polttoainevarastot sekä turvajärjestelyt ovat asianmukaiset.
- Tulisijat sekä savuhormit ovat rakennusluvan mukaiset ja ne on asennettu suojaetäisyydet huomioiden. Savuhormien valinnassa on huomioitu tulisijavalmistajan ilmoittamat savukaasujen lämpötilat. Hormit tarkastaa rakennusvalvontaviranomainen.

Muut

- Kiinteistölle on laadittu käyttötarkoituksen edellyttämä lakisääteinen (Pelastuslaki 468/2003 9§ 3.mom, Pelastusasetus 787/2003 9§ ja 10§) pelastussuunnitelma. Suunnitelman laatii kiinteistön omistaja / haltija. Pelastussuunnitelman tulee olla valmis ennen käyttöönottoa ainakin keskeisten henkilöturvallisuuteen liittyvien kohtien osalta. Kokonaisuudessaan pelastussuunnitelma esitetään pelastusviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa käyttöönottamisesta. Turvallisuukselvityskohteissa pelastussuunnitelman perustana toimii turvallisuusselvitys. Henkilöturvallisuudeltaan vaativassa kohteessa pelastussuunnitelman on oltava kokonaisuudessaan valmis ennen rakennuksen käyttöönottoa.
- Veden, sähkön ja kaasun pääsulut on opastettu opaskilvin. Kaikkiin teknisten tilojen oviin on merkitty huonetilan sisältöä osoittava teksti. Mikäli tuotanto- ja varastotiloissa säilytetään kaasupulloja, on ulko-oveen kiinnitetty kilpi: Kaasupullot.

- Kokoonmistilojen suurinta sallittua henkilömäärää osoittava rakennusvalvonta- viranomaisen hyväksymä ja leimaama ilmoitus on kiinnitettyä kokoontumishuoneiden seinälle.
- Kerrostalojen porrastaset on numeroitu porrashuoneen seinälle jokaiseen kerrokseen. On suositeltavaa käyttää jälkiheijastavia numerokilpiä. Suosituskoko vähintään 200 mm x 200 mm.
- Majoitustilojen (hotellit, majatalot, tms.) huoneistojen oviin on kiinnitetty jälkiheijastava opaskartta, josta selviää lähimmät poistumis- ja varatiet sekä alkusammutuskaluston sijainti. Vastaavaa opaskarttaa suositellaan myös suurempiin julkisiin rakennuksiin kuten koulurakennuksiin, sairaaloihin, virastotaloihin sekä muihin suurehkoihin rakennuksiin tarpeen mukaan. Opaskartta suositellaan asennettavaksi myös uusien kerrostalohuoneistojen oviin.
- Sisusteet (huonekalut, verhot, matot, vuodevaatteet) ovat syttyvyysluokaltaan käyttötarkoitukseen soveltuvia.
- Tuotanto- ja varastotilojen pikapalopostien edustat on merkitty lattiaan esim. keltaisella raidoituksella (maalauksella tai teippaus) ja sähkökeskukset sekä liukupalo-ovet on suojattu riittävän vahvoilla törmäyesteillä.
- Palokunnalle vaaditut mahdolliset vesiasemat on testattu. Palokunnalle tarkoitetut sammutusveden kuivanousut ja virransyöttölaitteet ovat asennettuina ja varustettu tarpeellisin opaskilvin sekä testattu (esim. paikallisen VPK:n toimesta). Kuivanousujohdot standardin SFS 4317 mukaan, liittimet 3 tuuman kynsiliitosliittimin.
- Mikäli kiinteistöllä tullaan käyttämään tai varastoimaan luokiteltuja kemikaaleja, pelastusviranomaiselle tai Tukesille (määristä riippuen) on toimitettu kemikaali-ilmoitus hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista.
- Palavien nesteiden ja muiden luokiteltujen kemikaalien varastot on varustettu riittävällä ilmanvaihdolla, varastot on merkitty tarvittavilla varoitusmerkinnöillä, mahdolliset kemikaalivuototilanteet on huomioitu (esim. valuma-altaat ja / tai huonetilan kynnykset ovat paikoillaan), lattiakaivot ja viemäröinti on toteutettu siten että kemikaalit eivät pääse vuoto- tai tulipalotilanteessa leviämään.
- Räjähdyksenvaarallisiin tiloihin kuten esim. trukkilataamot, palavien nesteiden varastot, maalaustilat, erilaiset prosessi- ja varastotilat joissa saattaa syntyä räjähdyskelpoisia ilmaseoksia (pöly tai kaasu), on laadittu ATEX- räjähdysuojasiasiakirja. Räjähdysuojasiasiakirjan mukaiset toimenpiteet on tehty ja toimivuus testattu.
- Jätevesi- ja sadevesiviemäröinti sekä pihan kaadot on toteutettu pohjavesialueella siten, että mahdolliset kemikaalivuodot ja sammutusvedet on hallittavissa.
- Mahdollinen kiinteistön varavoimakone on testattu ja koneelle on laadittu huolto- ja kunnossapito-ohjelma.
- Mikäli rakennettavaan kohteeseen on viranomaisten toimesta edellytetty kohteen laajuuden tai haastavien olosuhteiden takia VIRVE- viranomaisverkon kattava kuuluvuus, on tukiasemat oltava asennettu sekä testattu, puhelinlaitteet hankittu sekä käyttäjät koulutettu, tarvittavat sopimukset on laadittu.

OSITTAINEN KÄYTTÖNOTTO JA KORJAUSRAKENTAMINEN

Mikäli rakennus aiotaan jostain syystä ottaa käyttöön vaiheittain tai rakennusta remontoidaan siten että osa rakennuksesta on samanaikaisesti normaalissa käytössä, tulee seuraavat asiat yllä mainittujen asioiden lisäksi olla ehdottomasti kunnossa ennen osittaista käyttöönottoa tai remontin aloittamista:

- Käyttöönotettava / käyttöön jäävä rakennusosa on erotettava työmaa-osa P1-paloluokan rakennuksissa vähintään EI60-luokkaisella ja P2- sekä P3-paloluokan rakennuksissa vähintään EI30-luokkaisella palo-osastoinnilla.
- Kiinteistön automaattisen paloilmoinjärjestelmän sekä automaattisen sammutuslaitteiston osalta on tehty suunnitelma remontin ajaksi. Suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.
- Poikkeavat poistumisjärjestelyt ovat asianmukaiset ja väliaikaiset poistumisreitit on opastettu. Poistumisjärjestelyjen suunnitelma on hyväksytty etukäteen rakennusvalvonta- sekä pelastusviranomaisella.

OHJE LÖYTYY ETELÄ-SAVON PELASTUSLAITOKSEN NETTISIVULTA www.espl.fi/palvelut_ja_lomakkeet/lomakkeet